Privredni vjesnik
Broj 3856, 8. prosinca 2014.

BRODOSPLIT-STROJNA OBRADA

Isporučen prototip mehaničkih kliješta

U radionici Brodosplit-Strojna obrada isporučen je prototip snažnih mehaničkih steznih kliješta, koja na 3,5 kilometara morske dubine mogu podizati cjevovode težine i do 115 tona. Ovaj jedinstveni projekt rezultat je suradnje s tvrtkom Lagena iz Sutivana na Braču prema čijim nacrtima je i izrađen. U Brodosplitu su izveli čeličnu konstrukciju, antikorozijsku zaštitu, bojenje te sve materijale za montažu.

Mehanička kliješta za podizanje cjevovoda hidraulički je upravljan uređaj namijenjen manipulaciji naftovodnim i plinskim cijevima na dubinama do 3500 metara. Uređajem je moguće podići naftovodnu i plinsku cijev promjera od 100 do 400 milimetara s nosivošću do 115 tona. Uređaj je u potpunosti upravljan daljinski ronilicom i pokretan hidrauličkim agregatom na ronilici.

"Nakon izgradnje pilona za plinske platforme Labin, Ivana A, B, D i isporuke podmorskog podizača naftovoda u veljači ove godine, Brodosplitov off-shore tržišni program dokazuje da je u stanju pružiti proizvod kakav treba vrhunskim svjetskim naftnim i plinskim kompanijama. Time se ostvaruje i realna mogućnost da Brodosplit postane suportna stanica za eksploatacijske sustave na projektima istraživanja raspoloživih resursa ugljikovodika u Jadranu", naglasio je Tomislav Debeljak, predsjednik Uprave Brodosplita. (J.V.) ■

HAKOM

Stalna potražnja za internetom

Na tržištu elektroničkih komunikacija u trećem kvartalu ove godine zabilježen je neprekidni rast potražnje za internetskim prometom, što je rezultiralo time da je prosječni tromjesečni promet po korisniku prvi put premašio dva gigabajta (GB), a ukupni prihod od usluge raste gotovo 40 posto na godišnjoj razini. Istovremeno, izvijestila je Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM), zadržana je ista gustoća priključaka. Još jedan pokazatelj upućuje na povećanu potražnju za internetom: u promatranom razdoblju broj korisnika koji pristupaju internetu putem nepokretnih mreža prešao je 70 posto što upućuje da korisnici sve više koriste pametne telefone kao klasični internetski priključak.

Javna govorna usluga u mrežama pokretnih i nepokretnih komunikacija bilježi pad prihoda i korisnika na godišnjoj razini, iako zbog sezonskog karaktera ovi pokazatelji ipak bilježe rast u odnosu na drugo tromjesečje. Nastavak trenda smanjenja broja korisnika i prihoda u mrežama nepokretnih komunikacija očekuje se i dalje jer sve više korisnika rabi isključivo mobitele i klasični telefonski priključak im više nije potreban. Isto tako, sve raširenija uporaba aplikacija kao što su Skype i Viber utječe na prihode javne govorne usluge. (B.O.) ■

sa 600.000 t
drvne biomase raspolaže Hrvatska

5. MEĐUNARODNA ENERGETSKA KONFERENCIJA

Biomasa - neiskori

Ukupni potencijal drvne biomase u proizvodnji energije i toplinske energije u Hrvat pojedinih na drvu baziranih energenata moglo bi značajno pridonijeti povećanju ko Udruge proizvođača peleta, briketa i drvne biomase Raoul Cvečić Bole

Ilijana Grgić
grgic@privredni.hr

Proizvodnja energije iz biomase dugoročno bi mogla imati važno mjesto u energetskoj bilanci Hrvatske. Zadnjih su godina napravljeni veliki iskoraci, no potencijala za rast još uvijek ima. Procjene su da Hrvatska trenutačno raspolaže sa 600.000 tona drvne biomase, dok optimističniji stručnjaci navode kako se u budućnosti može upotrijebiti i do šest milijuna tona bez narušavanja gospodarske i ekološke ravnoteže. Iako je biomasa strateški resurs Hrvatske, na žalost to nije i zakonodavno prepoznato, te se čak može reći kako je biomasa potpuno podcijenjena, istaknuto je, među ostalim, na 5. međunarodnoj energetskoj konferenciji održanoj prošlog tjedna u Zagrebu koju su organizirali Hrvatski drvni klaster, Udruga proizvođača peleta, briketa i drvne biomase te Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske.

> Pokretanje posla s peletima je velika investicija koja se veoma brzo isplati, rekao je Branko Glavonjić

Slijediti austrijski model

Predviđa se da će biomasa i goriva na bazi drva imati udio od 45 posto u ukupnoj zelenoj energiji u Europskoj uniji do 2030. Hrvatska je, pak, u Strategiji energetskoga razvoja zacrtala da će do 2020. godine obnovljivi izvori činiti 20 posto ukupne proizvodnje, od toga bi devet posto trebala biti električna energija, dva posto biogoriva te devet posto toplinska energija. Dok za električnu energiju i biogoriva postoje poticaji, za toplinsku, kojoj je glavni izvor biomasa, nema sustavnih poticaja.

"Potreban nam je austrijski model gdje se godinama subvencioniralo 40 posto troškova kad je riječ o obnovljivim izvorima toplinske energije, i to počevši od subvencija za proizvođače peleta pa do svih ostalih segmenata industrije. Što se tiče izgradnje, također bismo trebali slijediti taj model i izgraditi oko 1000 malih postrojenja za toplinsku energiju", rekao je **zamjenik ravnatelja Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske Velimir Šegon** koji je upozorio na prekompliciranu proceduru izdavanja dozvola te na ugovore koji se sklapaju putem javnih natječaja, a koji se mogu potpisati samo na četiri godine.

Odredbe Europske unije predviđaju i smanjenje ugljičnih emisija čime se favorizira uporaba biomase, a Hrvatska kao potpisnica Kyoto protokola do 2020. mora povećati potrošnju energije iz obnovljivih izvora i smanjiti ispuštanje stakleničkih plinova u atmosferu.

Sirovinski potencijal nije neograničen

"Danas je Europa bezrezervno orijentirana prema obnovljivim izvorima energija što našem sektoru ide na ruku, jer se sve više usvaja pozitivna zakonska regulativa i drvo se sve više cijeni kao dobar ekološki energent. Ukupni potencijal drvne biomase u proizvodnji energije i toplinske energije u Hrvatskoj još uvijek je nedovoljno iskorišten, a povećanje udjela pojedinih na drvu baziranih energenata moglo bi značajno pridonijeti povećanju korištenja obnovljivih izvora energije", istaknuo je pred-

oko 23 mil t
svjetska godišnja potražnja za peletima

šteni potencijal

skoj još uvijek je nedovoljno iskorišten, a povećanje udjela rištenja obnovljivih izvora energije, istaknuo je predsjednik

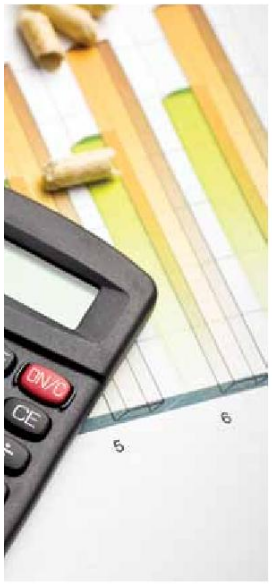

sjednik Udruge proizvođača peleta, briketa i drvne biomase Raoul Cvečić Bole napomenuvši kako se sirovinski potencijal mjeri u milijunima tona, ali nije neograničen pa je razvidno kako treba pažljivo planirati nova ulaganja te dosljedno provoditi glavne odredbe nacionalne i europske energetske strategije.

Biomasa je vrlo prihvatljivo gorivo s gledišta utjecaja na okoliš, a njena glavna prednost u odnosu na fosilna goriva je obnovljivost. Kad je riječ o preradi biomase u pogodnije komercijalne oblike, kao dominantan oblik sve češće se ističe pelet. Pelet se proizvodi isključivo prešanjem pod velikim tlakom piljevine i strugotina suhog visokokaloričnog drveta bez dodavanja bilo kakvih vezivnih sredstava. Svjetska godišnja potražnja za peletima u 2014. kreće se oko 23 milijuna tona. U Europskoj uniji završava 60 posto svjetske proizvodnje, što je oko 14 milijuna tona. U Hrvatskoj se ukupni proizvodni kapacitet peleta kreće oko 260.000 tona, od čega se gotovo sve izvozi na tržište Italije, gdje je potrošnja peleta oko 3,3 milijuna tona godišnje.

"Prva tvornica peleta u Hrvatskoj otvorena je 2007. godine, a tek je 2012. uspjela zaključiti prvi ugovor s Hrvatskim šumama za opskrbu sirovinom, i to na 10 godina. Do tada smo kupovali otpad od drvne industrije, no kako većine tih pilana više nema, tako nema ni te sirovine", kazao je Cvečić Bole osvrćući se na probleme koji muče proizvođače peleta. Također je upozorio kako je u većini europskih zemalja PDV na pelet od šest do 10 posto, dok u Hrvatskoj on iznosi 25 posto.

Raste potražnja za peletom

U državama regije (zemlje bivše Jugoslavije i Albanija) lani se proizvelo 648.000 tona peleta, od čega je 76 posto ili 490.000 tona završilo u izvozu.

"Proizvodnja peleta je jedan od segmenata drvne industrije s najvišim rastom. Pelet ne predstavlja nikakav problem ni bilo kakvu prijetnju šumskom fondu jer se za proizvodnju peleta uglavnom koriste drvni ostaci u industriji, prije svega od proizvodnje u pilanama, istaknuo je **profesor sa Šumarskoga fakulteta u Beogradu Branko Glavonjić** ističući kako je pokretanje posla s peletima velika investicija koja se veoma brzo isplati.

Sjedinjene Američke Države su najveći proizvođač drvnog peleta iz kojih dolazi 26 posto ukupne svjetske proizvodnje. Zatim slijede Kanada, Njemačka, Rusija, Švedska i Austrija.

Samo za usporedbu, najveći američki proizvođač peleta tvrtka Enviva u svojem pogonu u Northamptonu u saveznoj državi Sjeverna Karolina godišnje proizvede oko 500.000 tona peleta što je gotovo dva puta više nego u Hrvatskoj.

> Gotovo svi peleti koji se proizvedu u Hrvatskoj izvezu se na tržište Italije, koja godišnje potroši oko 3,3 milijuna tona peleta

Prema Europskom udruženju za biomasu, očekuje se da bi potražnja za drvnim peletom u idućih šest godina u Europskoj uniji mogla dosegnuti čak 80 milijuna tona godišnje. A nije zanemarivo ni tržište Azije gdje se također očekuje rast potražnje, posebno u Japanu, Južnoj Koreji i Kini. ■

AMWAY - GLOBALNO IZVJEŠĆE O PODUZETNIŠTVU

Zadovoljavajući poduzetnički potencijal

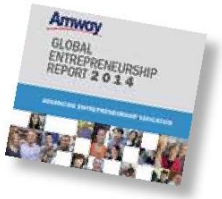

Više od 60 posto hrvatskih ispitanika ima pozitivan stav prema poduzetništvu, ali je to još uvijek ispod europskog prosjeka od 75 posto

Sanja Pleša
pljesa@privredni.hr

Poduzetništvo ima veliku ulogu u gospodarstvu određene zemlje jer otvara nova radna mjesta, potiče konkurenciju i unapređuje zajednicu. Jedna od svjetskih obiteljski vođenih kompanija za prodaju robe široke potrošnje Amway u suradnji s Katedrom za strategiju i organizaciju Škole za menadžment i Tehničkog sveučilišta Münchenu razdoblju od travnja do srpnja ove godine provela je terensko istraživanje pod nazivom *Globalno izvješće o poduzetništvu s posebnim osvrtom na stavove prema zapošljavanju*. Tim su istraživanjem bila obuhvaćena 43.904 ispitanika u 38 zemalja, među ostalima i u Hrvatskoj. Rezultati u našoj zemlji pokazuju kako više od 60 posto hrvatskih ispitanika ima pozitivan stav prema poduzetništvu, ali je to još uvijek ispod europskog prosjeka od 75 posto. Muškarci su iskazali manje pozitivan stav prema poduzetništvu (59 posto) u odnosu na žene (64 posto), ali su spremniji od žena pokrenuti vlastiti posao. Tako je poduzetnički potencijal u našoj zemlji ocijenjen zadovoljavajućom ocjenom, pa tako dva od pet hrvatskih ispitanika može zamisliti pokretanje vlastitog posla. Unatoč tome, Hrvatska je svrstana među zemlje u kojima se najmanje ispitanika smatra samozaposlenima - samo četiri posto. Više od polovine hrvatskih ispitanika, njih 58 posto, za ulazak u poduzetništvo motivira "neovisnost o poslodavcu", a ne isključivo novac.

> Ispitanici iz ostalih zemalja EU-a su naklonjeniji poduzetništvu od onih u Hrvatskoj

Raste pozitivan odnos prema poduzetništvu

Što se tiče obrazovanja, 65 posto hrvatskih građana vjeruje kako se poduzetništvo može naučiti te da se nužno ne rađamo kao poduzetnici nego to možemo postati s vremenom. Za 62 posto ispitanika postojeća ponuda poduzetničkog obrazovanja u školama, sveučilištima i ostalim ustanovama u našoj zemlji je nezadovoljavajuća. Kada je riječ o naklonjenosti čitavog društva prema poduzetništvu, ispitanici iz ostalih zemalja EU-a su naklonjeniji poduzetništvu od ispitanika u Hrvatskoj. Vrlo je važno istaknuti kako sve više raste pozitivan odnos prema poduzetništvu u našoj zemlji među mladim generacijama i visokoobrazovanim ispitanicima. Ujedno su to skupine koje predstavljaju budućnost rasta hrvatskog poduzetništva jer malo i srednje poduzetništvo čini 98 posto tvrtki u našoj zemlji.

No, primjetni su i neki iznenađujući rezultati u istraživanju provedenom u Hrvatskoj. Naime, većina ruralnih dijelova Hrvatske poput Like, Korduna i Banovine (svaki po 48 posto) iskazuje veću naklonjenost prema poduzetništvu nego što to iskazuju ispitanici u Slavoniji i sjevernoj Hrvatskoj. Najpozitivniji stav prema poduzetništvu, 73 posto, imaju ispitanici iz zagrebačke regije, a zatim slijede ispitanici iz Istre, sjevernog Jadrana i Gorskog kotara, njih 69 posto. ■